

Íri pripravujú svoju agendu, budeme platiť? Španielski dôchodcovia zainvestovali všetko do dlhopisov, ani nevedia ako. Gratulujeme Benovi.

Nie že by funkcia predsedajúcej krajiny mala nejaký význam okrem štedrého zárobku pre cateringové firmy, ktoré sa budú starať o cestujúci bruselský cirkus. Ale keď už to žezlo prevzali Íri, začneme nimi.

Táto ostrovná mierumilovná krajina bola dosiaľ slušným dieťaťom v pozadí. Bez reptania spravili, čo sa im povedalo, obyvatelia dokonca výrazne prispeli

zo svojho na záchranu svojich bank. Odmenou im boli všeobecné sympatie a aspoň zdanlivo sa zviechajúce hospodárstvo. V júli minulého roku sa im podarilo vrátiť na dlhopisové trhy a tento týždeň úspešne rozšírili existujúcu emisiu dlhopisov za vcelku únosnú cenu.

Íri, posmelení (alebo vyprovokovaní?) záchranou španielskych bánk za európske peniaze sa čoraz hlasnejšie dožadujú peňazí.

Samozrejme, musí nasledovať „ale“. Íri, posmelení (alebo vyprovokovaní?) záchranou španielskych bánk za európske peniaze sa čoraz hlasnejšie dožadujú peňazí európskych daňovníkov aj pre írské banky. Okrem odľahčenia peňaženiek írskych občanov je motiváciou ešte stále veľmi krehký stav ich finančného sektora. Analytici Fitch sa obávajú pokračujúceho prepadu cien realít. Tie stratili už polovicu oproti svojmu vrcholu, no môžu si odpísať ešte ďalších 20%. Podobne sú na tom Taliani, Portugalci, Španieli a Gréci, kde Fitch ďalšie poklesy odhadol na 13-15%. No to môžeme považovať za optimistickú predpoveď, minimálne v prípade Španielska, kde iné odhady hovoria o možných prepadoch 30-50%. Situáciu naďalej komplikujú aj zvyšujúce sa reštrikcie na vysťahovanie pôvodných majiteľov vo viacerých krajinách, ktoré spomaľujú vyčistenie trhu.

Španielsko nakoniec rokom 2012 preplávalo vcelku elegantne, odhryzlo si zatiaľ len 40 miliárd európskych peňazí pre svoje banky. Jedným z dôvodov je aj to, že vláda objavila skrytý poklad – dôchodkové fondy. Potichučky použila takmer celých uložených 65 miliárd EUR na nákup svojich vlastných dlhopisov. Podobne dopadli nedávno aj budúci Grécki dôchodcovia.

Okrem mnohých iných škrtaní, redukcí a rušení krajinu čaká aj zredukované pobočiek bánk, ktoré tiež prešli svojim boomom. V roku 2010 bola v Španielsku jedna pobočka na 1000 obyvateľov, zatiaľ čo európsky priemer bol 3000 ľudí a Holanďania si vystačili s jednou pobočkou na 6000 ľudí. Zamestnanci bánk reagovali na ohlásené prepúšťanie demonštráciou.

Francúzske banky spolu s talianskymi dostali od ECB o 500 miliónov EUR viac, než by mali.

Nie demonštráciou, ale priamo štrajkom reagovali bankári vo Francúzsku kvôli chýbanému prepúšťaniu v Societe General. Celkovo si francúzske banky však nemôžu príliš sťažovať. Spolu s talianskymi dostali od ECB o 500 miliónov EUR viac, než by mali. Na nimi poskytnutú zábezpeku totiž ECB omylom (?) neaplikovala dostatočné zníženie ceny. Európske banky v poslednej dobe poskytujú na úvery od ECB zábezpeky pochybných kvalít, keďže tie kvalitnejšie sa im už dávno minuli.

Francúzska vláda pokračuje v plánoch na vyššie dane, napriek nedávnomu rozhodnutiu ústavného súdu o neústavnosti 75 % dane a tragikomických eskapádach Sergeja Ivanoviča Depardieu. No ako sa vraví, vodu kážu, víno pijú. Expertmi na daňové úniky sú síce grécki politici, no tí francúzski sa tiež niečo podučili. Najnovšie je vyšetrovaný minister pre rozpočet Jerome Cahuzac. Údajne pred daňami spakoval svoje dukáty najskôr do Ženevy a neskôr do Singapuru. On totiž dobre vie, že vzbierané peniaze nejdú na hladujúce siroty, ale napríklad francúzskym bankám, automobilkám, či najnovšie výrobcom solárnych panelov.

V minulom roku si našlo v Nemecku prácu viac ako 250 000 Talianov, 123 000 Grékov (to je 2,4% celkovej pracovnej sily!) a po 50 000 Španielov aj Portugalcov.

Aj v Nemecku si producenti obnoviteľných zdrojov energie prídu na svoje. Nemci dali v roku 2012 za „zelený prúd“ 20 miliárd EUR. No aj tak sa Nemecku stále darí. V minulom roku si tam našlo prácu viac ako 250 000 Talianov, 123 000 Grékov (to je 2,4% celkovej pracovnej sily!) a po 50 000 Španielov aj Portugalcov. Nezamestnanosť v eurozóne zatiaľ dosiahla nový rekord 11,8 %. Rekord sa podaril najmä Španielsku, kde nezamestnanosť za jediný mesiac vyskočila o 0,4 % na 26,6 %.

Nemecko sa opäť dostáva pod palbu kritikov. Nemeckého finančného regulátora zahraničné banky obvinili, že blokuje pohyb kapitálu smerom von z krajiny, na čo Komisia vyjadrila znepokojenie. Hoci sa to zdá ako suchá správa, je to závažné obvinenie, ktoré len ukazuje, na koľko odporu ešte narazí projekt bankovej únie.

Británia sa zatiaľ pripravuje na zásadný prejav premiéra Davida Camerona, ktorý ukáže, aký smer v blízkej budúcnosti naberie vzťah Británie a Bruselu.

Británia sa zatiaľ pripravuje na zásadný prejav premiéra Davida Camerona, ktorý ukáže, aký smer v blízkej budúcnosti naberie vzťah Británie a Bruselu. Nielen Brusel nazerá s obavami na narastajúci euroskepticizmus na ostrovoch. Ozývajú sa už aj oficiálne hlasy z USA, ktoré sa snažia Britov nasmerovať na tú správnu cestu.

Tento týždeň nás opustil jeden z nositeľov Nobelovej medaile za ekonómiu, James Buchanan. Iný nobeláč, autor teórie optimálnych menových oblastí a praotec eura Robert

Mundell, varoval pred fiškálnou úniou. „Bolo by šialené mať centrálnu európsku autoritu, ktorá by rozhodovala o daniach a výdavkoch štátov.“ Prezident Komisie Barosso má však už v najdôležitejšej veci jasno: „Myslím, že môžeme povedať, že existencionálna hrozba pre euro bola v zásade prekonaná.“

Na záver gratulácia. Predseda Fed-u Ben Bernanke sa stal v rebríčku think tanku Eurasia Group druhou najmocnejšou osobou na svete po Vladimírovi Putinovi. Predbehol aj vlastného prezidenta. Želáme ešte veľa správnych rozhodnutí!

Martin Vlachynský